

Список бібліографічних посилань

1. Шай Р. Я. Правопорядок і законність як ознаки правової держави URL: <https://r.donnu.edu.ua/>
2. Сакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник. URL: <http://politics.ellib.org.ua/>
3. Хропанюк В. Н. Теорія держави і права: Підручник. URL: <http://elbib.in.ua>

Одержано 20.04.2023

Єлизавета Павлівна ОНІЩЕНКО,

курсантка навчальної групи Ф4-103

Харківського національного університету в внутрішніх справах

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СВДЧЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Дослідження психологічних аспектів свідчення в кримінальному судочинстві є важливим завданням для юридичної психології, оскільки воно дозволяє зрозуміти, як психологічні фактори впливають на свідчення та які можуть бути наслідки для судового процесу. Однак, існують теоретичні та методологічні проблеми, які ускладнюють вивчення цієї теми [1].

По-перше, питання визначення поняття "свідчення" та його трактування є складним завданням для дослідників. Відсутність чіткої дефініції може призвести до недостатньої точності у проведенні досліджень та узагальненні отриманих результатів.

По-друге, існують етичні та правові виклики, пов'язані з проведенням досліджень в галузі кримінального судочинства. Наприклад, дослідження, які включають в себе спостереження над свідками або підозрюваними, можуть порушувати їх права та застосувати їх без доказів. Також можуть виникати етичні проблеми зі збором та збереженням даних, оскільки це може поставити під загрозу приватність та безпеку осіб, що беруть участь у дослідженні.

По-третє, вивчення психологічних аспектів свідчення в кримінальному судочинстві вимагає використання складних методологій, що можуть бути важкими для зрозуміння та застосування. Наприклад, проведення психологічних тестів, аналіз мовлення та невербального поведінки можуть бути складними процедурами, що вимагають професійної підготовки та спеціалізованого облад-

нання. Крім того, психологічні аспекти свідчення можуть бути впливовані різними факторами, такими як соціальне середовище, культурні різниці, особистісні риси тощо, що ускладнює їх вивчення та аналіз.

Проте, не зважаючи на ці проблеми, дослідження психологічних аспектів свідчення в кримінальному судочинстві має великий потенціал для розвитку юридичної психології. Застосування новітніх методів та технологій, таких як штучний інтелект та машинне навчання, може значно покращити якість досліджень та дозволити зробити точніші та обґрунтовані висновки [2].

Також, дослідження психологічних аспектів свідчення може стати основою для розробки нових підходів до проведення судових процесів, які будуть більш об'єктивними та справедливими. Наприклад, використання психологічних методів та аналізу свідчень може допомогти суддям та іншим учасникам судового процесу зрозуміти, наскільки достовірними є свідчення, та приймати обґрунтовані рішення.

Отже, не дивлячись на теоретичні та методологічні проблеми, вивчення психологічних аспектів свідчення в кримінальному судочинстві є важливим напрямком розвитку юридичної психології, який може мати значний вплив на покращення судової практики та забезпечення більшої справедливості в судових процесах.

Одним з викликів для юридичної психології є необхідність розвитку нових методів та підходів до дослідження психологічних аспектів свідчення, які б враховували специфіку кримінального судочинства та його вимоги до достовірності доказів. Також, необхідно розробити спеціальні програми та інструменти для оцінки свідчень та визначення їх достовірності, що дозволить підвищити якість судових рішень та зменшити кількість помилкових вироків.

Ще одним викликом є взаємодія між психологічними та правовими аспектами в кримінальному судочинстві. Наприклад, при розгляді справи на суді, судді мають оцінювати достовірність свідчень, враховуючи їх психологічні аспекти, але при цьому їм також потрібно керуватися правовими нормами та стандартами. Таким чином, юридична психологія має бути спрямована на забезпечення балансу між психологічними та правовими аспектами в кримінальному судочинстві.

Крім того, вивчення психологічних аспектів свідчення в кримінальному судочинстві також повинно враховувати різні соціальні та культурні контексти, в яких вони відбуваються. Оскільки свідчення можуть бути впливовані факторами, які пов'язані зі

статусом, національністю, релігією тощо, дослідження психологічних аспектів свідчення повинно враховувати ці різноманітні фактори та розглядати їх в контексті конкретної справи [3].

Отже, вивчення психологічних аспектів свідчення в кримінальному судочинстві є важливим завданням для юридичної психології. Дослідження цієї теми дозволить покращити якість судових рішень та забезпечити правосуддя на вищому рівні. Щоб досягти цієї мети, необхідно розробити нові методи та підходи до дослідження психологічних аспектів свідчення, враховуючи специфіку кримінального судочинства та його вимоги до достовірності доказів. Крім того, необхідно забезпечити баланс між психологічними та правовими аспектами в кримінальному судочинстві та враховувати різні соціальні та культурні контексти, в яких відбуваються свідчення. Виконання цих завдань дозволить покращити роботу правової системи та забезпечити захист прав людини на вищому рівні.

Список бібліографічних посилань

1. Кондрашевський, Д. Ю. (2015). Психологічні аспекти доказу в кримінальному процесі. Київ: Правова й учбова література.
2. Котелевська, І. І. (2017). Психологічні аспекти свідчення як доказу в кримінальному процесі. Наукові записки НАУКМА. Юридичні науки, 196, 58-62.
3. Ткаченко, І. (2018). Психологічні аспекти доказування злочинів в умовах змін кримінального законодавства. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка, 2(80), 59-65.

Одержано 12.04.2023

Іван Васильович ПАЛАМАРЧУК,

кандидат юридичних наук,

головний спеціаліст Національного агентства України

з питань виявлення, розшуку та управління активами,

одержаними від корупційних та інших злочинів

ЩОДО МІСЦЯ АРМА СЕРЕД ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Відомо, що згідно з пунктом 1 частини першої статті 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» (далі – Закон № 3781-ХІІ) правоохоронні органи – це